

Fyra av medlemmarna i addAI – från vänster Daniel Akenine, Microsoft, Rebecka Cedering Ångström, Ericsson, Jonas Stier, Högskolan Dalarna, samt Helena Blackbright, Automation Region och Mälardalens högskola.

2018-02-05 09:23 CET

Nytt initiativ för människovänligt AI

Utvecklingen av artificiell intelligens har tagit fart på allvar. Avancerade algoritmer appliceras på stora datamängder vilket skapar en explosion av ny funktionalitet. Samtidigt ställs många filosofiska frågor på sin spets. Vilka beslut kan en algoritm fatta om mig som person? Hur ska vi förhålla oss till arbete? Automation Region medverkar i addAI – en tvärvetenskaplig arbetsgrupp som söker svar på dessa frågor.

Initiativet addAI är ett samarbete mellan experter från akademi och industri med syfte att utforska hur samhället påverkas av smarta algoritmer och AI. En av initiativtagarna är Daniel Akenine, nationell teknikchef på Microsoft.

– AI är betydligt större än bara teknik – det påverkar relationer mellan människor, säger Daniel Akenine. Vi såg ett behov av att ta diskussionerna vidare i en tvärvetenskaplig grupp som kan identifiera de viktigaste problemområdena men även börja skissa på en del konkreta lösningar.

Ett AI-system som utför en viss uppgift, till exempel tolkar en bild, förstår inte vad den gör men den är oerhört skicklig på att klassificera information. I takt med att AI-systemen utvecklas, till exempel vad avser förmågan att kommunicera, så uppfattas de dock som allt mer intelligenta, på gränsen till mänskliga.

– Denna utveckling skapar frågor och ger upphov till diskussion inom en rad olika områden, säger Daniel Akenine. Ska till exempel myndigheter kunna använda algoritmer som bestämmer vilken skola dina barn ska gå i, eller om du har rätt till ett visst bidrag? Kan AI bevilja eller avslå en asylansökan? I många fall är det tekniskt möjligt att automatisera sådana beslut men frågan är om det är rättssäkert.

Central fråga för Automation Region

Helena Blackbright, projektledare på Automation Region och doktorand i innovationsledning vid Mälardalens högskola, är en av de experter som medverkar i addAI. Hon förklarar varför initiativet är angeläget för Automation Region.

– Vår roll är att utveckla och sprida kunskap. AI som utvecklas av automationsföretag kan lyftas över och göra nytta i andra delar av samhället, som till exempel inom vården eller skolan.

Samtidigt betonar hon att möjligheterna och konsekvenserna sträcker sig långt bortom tekniken som sådan. För Automation Regions medlemmar är det viktigt att vara uppmärksamma på de etiska och juridiska aspekterna och eftersträva AI-lösningar som förstärker snarare än tränger ut människan.

– Det är viktigt att vi bygger medvetenhet om frågan och bjuder in alla att bidra i den här diskussionen. Vi behöver samla många olika kompetenser och perspektiv för att understödja utvecklingen av ”människovänlig AI”, säger Helena Blackbright.

Hur ska vi arbeta i framtiden?

En konsekvens av framstegen inom AI är att behovet av arbetskraft sannolikt kommer att minska inom flera områden. AI-system är sedan tidigare bra på att hantera explicit kunskap, det vill säga sådan kunskap som kan beskrivas i text eller överföras via film. Nu börjar de även utveckla förmågan att ta till sig implicit kunskap – som till exempel att känna igen bilder, eller att spela tennis.

– På kort tid kan AI-system lära sig att utföra arbetsuppgifter som tidigare krävde skickliga operatörer med lång yrkeserfarenhet, förklarar Daniel Akenine. AI har potential att ersätta människan i en rad olika roller och arbetsmoment. Det kan i värsta fall leda till att vi människor blir passiva och oskickliga.

Utgångspunkten inom initiativet addAI är dock att AI – hanterat på ett ansvarsfullt sätt – innebär fantastiska möjligheter för mänskligheten. Systemen kommer till nytta i industriella scenarier men även i

konsumentprodukter och tjänster. Inom sjukvården kan AI hjälpa läkare att snabbare och med större precision analysera röntgenbilder för att hitta tumörer eller bedöma benbrott. IT-säkerheten kan stödjas av algoritmer som identifierar avvikelser, slår larm och samtidigt vidtar åtgärder.

Utmaningen för industrin är nu att inhämta kunskap om hur AI kan integreras i befintliga arbetssätt för att göra så stor nytta som möjligt.

– Inom många organisationer finns det en medvetenhet om AI men det saknas kunskap om hur det fungerar och vad det kan användas till, säger Daniel Akenine. Det är viktigt att sätta sig in i vad som faktiskt är möjligt eftersom många av våra nuvarande affärsmodeller kommer att kompletteras med AI. Det är en utveckling som redan har startat.

Råd till företag som vill utveckla en AI-strategi

Under våren publiceras resultat på hemsidan www.addai.org och gruppens arbete summeras sedan vid ett seminarium under Almedalsveckan. Daniel Akenine kan dock redan nu lämna några konkreta råd till Automation Regions medlemsföretag:

- Framtidens affärsmodeller kommer att stödjas av AI. Fundera på hur AI kan adderas till din verksamhet för att skapa ytterligare kundvärde.
- Skaffa rätt kompetens för att arbeta med AI. Teknisk expertis är viktig men bortse inte från de juridiska och etiska aspekterna.
- Hantera kompetensbrist genom att satsa på vidareutbildning för dina medarbetare. Undersök om det är möjligt att anropa specifika AI-tjänster inom exempelvis mönsterigenkänning för att lösa dina behov.
- Sträva efter en väl avvägd interaktion mellan människa och maskin. AI ska förstärka människan – inte tränga ut henne.

Vill du veta mer om AI? Helena Blackburn tipsar!

[Liv 3.0 av Max Tegmark](#) – en fantastiskt välskriven bok som jag har försökt smyga in i varje konversation sedan jag läste den. För första gången i mänsklighetens historia påverkar de stora filosofiska frågorna vår vardag ...

[Artificial Intelligence is the New Electricity](#) – ta en paus och titta på en av världens främsta AI-forskare, Andrew Ng, när han föreläser för företagsledare vid Stanfords MXs-program. Bra och konkret föreläsning ur ett företagsperspektiv.

[AI Now 2017 Report](#) – låter kanske inte så roligt men är extremt intressant och har fokus på viktiga sociala frågor. Rapporten berör fyra områden – arbetskraft och automation, fördomar och inkludering, rättigheter och friheter samt etik och styrning.

Följ arbetet inom addAI via initiativets hemsida www.addai.org.

Läs [debattartikel från addAI](#), Svenska Dagbladet den 17 december 2017.

VINNVÄXT-vinnaren Automation Region är en centrumbildning vid Mälardalens högskola som samlar SME, stora bolag, akademi och offentlig sektor – sammanlagt över 120 engagerade medlemmar och samarbetspartner. Automation Region arbetar för att marknadsföra svensk automationskompetens, stimulera innovationer och säkra branschens långsiktiga kompetensförsörjning.